

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden csütörtök és vasárnap reggel.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése,
hol az előfizetések és hirdetések felvételnek.

Tizenharmadik évfolyam.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

VÁROSI KÖZÜGYEK. P Á R T É L E T.

Mit tárgyal december 2-án a város?

Közeledik az esztendő vége és vele az a parancsoló szükség, hogy berendezkedjünk a jövő évre. Ez a berendezkedési kötelesség hozza össze december 2-án a törvényhatósági bizottságot, mely ezuttal alakítja meg az albizottságokat, közöttük a legfontosabbat, a közgazgatási bizottságot is.

A munkapárt, mint amelynek kezére van bízva a városirányítás, természetesen a munka embereit kívánja belevinni az albizottságokba is és ehhez kéri a törvényhatósági bizottság tagjainak a támogatását. Hogy kikben bízik meg ez a vezető párt, arról december elseji végrehajtó bizottsági értekezleten tanácskozik.

A december másodikii közgyűlésen egybéként Szemző Gyula főispán elnököl és a napirend a következő:

A polgármester időszaki jelentése a közgazgatás állapotáról.

A miniszterelnök leirata a király 80-ik születésnapja alkalmával felterjesztett hódoló felirat tárgyában.

A honvédelmi miniszter körrendelete az 1911. évi újoncállítás előmunkálatainak fogantatása tárgyában.

Főispáni átirat dr. Rosenberg Samu bajai gyakorló orvosnak tiszteletbeli tiszti főorvossá történt kinevezetése tárgyában.

Az igazoló választmány jelentése a f. évi november hó 4-én megejtett bizottsági tagválasztások igazolásáról és ezzel kapcsolatban a polgármester előterjesztése kettős választás folytán üresedésbe jött egy bizottsági tagsági helyre névze pótválasztásnak elrendelése iránt.

A közgazgatási bizottságból a felvő év végével kilépő 5 tag helyének választás utján való betöltése.

Az igazoló választmánynak újjalakítása.

A bíráló választmánynak újjalakítása.

A számonkérőszék két tagjának megválaszt.

A községi munkás-segélyalap véleményező bizottságának megalakítása.

A városi tanács javaslata a gyámpenziári késpénzkészletek elhelyezése tárgyában.

Ugyanannak javaslata a háziszemét gyűjtése és kifuvarozása tárgyában szabályrendelet alkotása iránt.

Ugyanannak jelentése a városi szolgaszemélyzet ruhaszükséglete szállításának biztosítása iránt megtartott árlejtés eredményéről.

Zólyom vármegye közönségének átirata a korcsmák és italmérési üzletek vasár- és ünneppnapokon való zárvatartása tárgyában.

Rothschild Zsigmondné kérvénye az általa felállított hirdetési, oszlopok és táblák engedélyezési idejének megállapítása iránt.

Özv. Treszkity Zsigmondné bajai lakosnak kérvénye kegdyj vagy végkielégítés megszüavazása iránt.

Szervezik a bajai tűzoltóságot.

— Bizottsági értekezlet. —

A munkapárt úgy akarta, hogy ideig-óráig való toldozás-foldozás helyett, végre biztos alapokra kerüljön a bajai tűzoltóságnak régóta fogyatékos intézménye. A bajai munkapárt végrehajtó bizottságában vetették föl a városi tűzoltóság gondolatát és a novemberi közgyűlés már meg is indította a munkát, hogy valóra váljon ez a terv. Bizottságot küldött ki a közgyűlés, melyet kedden délután már össze is hívott a polgármester. Az értekezleten jelen voltak: dr. Hegedűs Aladár kir. tan. polgármester, dr. Molnár Mihály főkapitány, Rauschenberger Ferenc tiszti mérnök, dr. Lemberger Ármin, Reich Vilmos, Scherer Sándor és dr. Fehér Lőrinc tb. főjegyző. A bizottság abban állapodott meg, hogy az önkéntes tűzoltói testület támogatása helyett városi tűzoltóságot szervez olyformán, hogy tűzoltósági adót ró a háztulajdonosokra, üzletek és iparvállalatok pedig kereseti adójuk arányában fizessék ezt a tűzoltósági járulékot.

A terv méltányos mindenképp, de igazságos is és ami fő, rövbbe segíti ebben a tüzeltl annyit szenvedett városban a városi tűzoltóságot. Élénk vita volt a tegnapi értekezleten arról is, vajjon a lakószobák száma vagy pedig a beépített terület arányában vessék ki a tűzoltósági adót. Fehér Lőrinc dr. bizottsági jegyző mindkét irányban készít tervet.

Az új törvény.

Irta: Pártonkiváll.

A könyvkivonatok nyomán nagy a láрма s a politikai veszekedés az országban s repülve vagdossák a fejekhez az érveket és ellenérveket. Alapjában véve pedig nem oly veszedelmes kérdés ez, nem akar ez agyonütni senkit, hanem reformot akar. Némi igazságot a pörlekedések egyik ágában. Igazságot hozni a pörösködők közé, ahol mindkét fél azt hiszi, hogy neki van igaza: tudvalevőleg nem könnyű dolog. Itt azonban nem arról van szó, hogy ítéletet mondanak, csak a pörösködés egy fajtáját akarja a törvényjavaslat másformára változtatni, mint amilyen eddig volt.

Miért ez a nagy háború? Nem egyébért, minthogy bizonyos hitelező bizonyos adóst ezentul ne perelhessen ott, ahol a hitelező lakik. Mert eddig úgy állt a dolog, hogy valamelyik bács megyei adóst

a budapesti hitelező Budapesten perelhetett a könyvkivonat alapján.

Más kérdés az s erre nem fektettek elég súlyt eddig, hogy kiféle és mitéle az a bács megyei lakos. Tízezer holdas nábob-e, vagy pedig szegény zsellérgazda, esetleg béres, szolga, kanász, urasági kocsis.

A nábob dolga nem ide tartozik, hanem annál inkább a kisemberek esete. Akik nagyon sokszor itták meg a levét annak, hogy törvény szerint őket Budapesten lehetett perelni. Pusztai embert, tanyai embert, falusi embert nagyon sokszor becsaptak ilyen módon sorsjegyet meg gépet áruló ügynökök. Azután tanyáról-tanyára járó biztosítási ügynökök. Sok példa van erre s ha később a csaló ügynök hurokra is került, ez nem változtatott azon a tényen, hogy a megcsaltnál árvereztek.

A tisztességes iparnak és kereskedelemlennek ezekhez a dolgokhoz semmi köze sincs s éppen ezért nem is érthető a nagy panasz. A törvényjavaslat nyilvánvaló intenciója, hogy kisembereket védjen meg a visszaélések ellen. Mert a régi törvény szerint azok vannak kiszolgáltatva. A kisember nem mehet fel Budapestre perelni az ő messi világból, hát elítélik s azután jön a végrehajtó, meg azután a szokások »ökrömte a törvény elkötyavetyélte.«

A Budapesten való perelhetésnek a kisemberrel szemben való viszonyáról vegyünk föl egy esetet. A pusztai igazkocsist ráveszi az ügynök, hogy biztosítsa a kisleányát kiházásításra. Csak pár koronát fizet évente. Az ember aláírja az ivet. Amit azonban az ügynök nem X. Y. kocsisra, hanem X. Y. földbirtokosra állított ki s úgy küld be Pestre, jó nagy összegű biztosítással. A kocsis aztán kap meghagyást akkora díjak fizetéséről, hogy akár egy egész évi jövedelme sincsen annyi. Nem fizet, pörlik Budapesten. Mehet ez az ember Budapestre? Van módja, hogy védekezessen? Nincs. Hát elmarasztalják Budapesten s egész életén át áldozata marad egy csalónak.

De hány eset történik ilyen, meg ehhez hasonló az országban. Százak meg százak.

Visszaélések, amelyekről az a budapesti üzlet nem is tud. S az a kisember pedig nem képes védekezni ellene. Se ideje, se pénze, hogy Budapestre menjen, ügyvédet sem vehet, nem is levelezhet, gyakran irni sem tud. Ha a saját járásbírósa előtt perelnék, ott megbirna jelenni, tanukkal is tudná igazolni, hogy ő nem földbirtokos, hanem igáskocsis, de ezt Budapestben nem teheti s ott ő csak vesztes lehet s mehet koldusbottal Amerikába.

Az a törvény, amely ezeknek az állapotoknak véget vet, nyilvánvalóan üdvös törvény, mert az igazság érdekében létesül. A tisztességes üzlet mindig megtalálja a maga igazságát, a tisztességes verseny távol is áll galadások elkövetésétől. A tisztességtelen üzletekkel szemben pedig a nép, a kisember rászorult arra, hogy a törvény védje meg tőle. Jobban védje meg, mint ahogy most védi.

És mi bizunk benne, hogy merkantilisták és agrárok ebben meg fogják egymást érteni.

Bácsalmáson nyomoznak.

Bácsalmáson — miként már részletesen megírtuk — Horváth csendőrtizedes ur, azt a kirelejszumát, nyakon teremtette a védőügyvéd. Mert hát a csendőrtizedes ur tudós ember és a védőügyvéd mégis vitába mert vele szállani a paragrafus dolgában. Hanem meg is kapta a magáét. A csendőrtizedes nagy ur, azzal nem packázhat ami homi inci finci ügyvéd.

Ha ezt a bácsalmási eseti vizsgáljuk, (ne mészárosok kérem ezt egy falusi csendőr ostoba basáskodásának és jelentéktelen ügynek tekinteni) egy pillanatra prespektivát szerezhetünk a magyar vallatási rendszerről, a nyomozásról s még néhány egyéb dologról, ami szerves egészként hozzátartozik a magyar igazságszolgáltatáshoz.

A bácsalmási csendőrtizedes éktelen dühre lobbant, amikor meglátta a védőt. Miért? Az egyetlen elfogadható ok erre nézve az, hogy a csendőrfőmester útni akarta az ügyvéd védcéncét s azért dühösödött meg, mert ebben a kellemetlen ígérköz szóalkotásában zavartartak.

Aki ismerős a csendőri vallatási rendszerrel, az nem meri megkockáztatni azt a könnyelmű állítást, hogy Magyarországon az inkvizíció eltörölték. Azok a kintások, amelyeket az inkvizíció borzalmairól szóló rémregények leírnak, nem mentek ám még ki a használatból. Kissé primitívbb formában használatban vannak Magyarországon, ahol bizony legtöbb esetben csakugyan tördelmes vallomást tesz a vádlott, mert össze van törve, verve. A pofon, bikacsok, a nádpálca, a hideg meg a forró víz, a köröm alá szurt tú ép olyan elfogadott vallatási eszközök minálunk, mint másutt a keresztkérdés.

Emlékezzünk csak, hogy a Haverda ügy tárgyalása idején kicsoda felzudulást idézett elő a közvéleményben, amikor kitűdött, hogy Janossy Aladárt a Raszkolnyikovval s a szekrénybe való bezárás után bíralt vallomásra. És ha tudnák, hogy alig van olyan hét, hogy amikor legalább egy törvényszéki büntetőtárgyalás anyaga ne forogna akörül, hogy rendőrök elverték gyanúsítottakat, és ha tudnák, hogy a fogházban nem egyszer kiserkent már a vér egy-egy olyan delikvens testéből, akik kéőbb ártatlanul találta, vagy azok mit szól a nyilván tisztelt közvélemény, hogy lent a föld alatt nyirkos kazamatákban tartanak rabokat, akik rapokot á: alig kapnak enni.

És ha intelligens, felvilágosodott tisztviselőkkel beszél erről az ember, azok azt mondják:

— Nem lehet másképp. Ma még ott tartunk, hogy a verés sokkal jobban hat ezekre az emberekre, mint a legszigorúbb büntetés.

Ez állandó érv és általános felfogás. Hiába törölték el a börtönítést és a testi fenyítéket Magyarországon. Ha koronákban számítanánk minden pofont amit Magyarországon a törvény megtartására rendelt csendőrök és rendőrök adnak, — ki lehetne fizetni belőle az állami adósságunk félvi kamatát.

Mikor Magyarországon először építettek tisztességes, börtönöket, azt mondták, hogy minden ember gazember lesz, olyan jól érzi majd magát a börtönben. Most is azt az állítást kockáztatják, hogy ha a csendőrök és rendőrök nem verkednének, mindenki rendbontó igazga emberré válnék. Pedig hát a verésől való félelem alig tart vissza egyetlen embert is a büntől, amint, hogy a halálbüntetésnek sincs semmi elriasztó hatása.

Sőt nem kell nagyon messze betekinteni a dolgok mélyére, hogy meggyőződjünk róla, hogy a verés dacos engedelmiséget, igazga verkedő szellemet ébreszt a megvertben. Csak az állat retteg a veréstől s Magyarországon a törvényre ügyfél hatóságok mégis embereket aljastanak le azzal, hogy ütök öket, mint az állatot.

Csak természetes, hogy a verkedésnek ez a barbár szokása könnyebben honosult meg semmint kiirtható. Olyan kényelmes, olyan, kevés agymunkát igénylő feladat a gyanúsítottat, aki nem akar vallani, s aki bosszantja a csendőr urat, puff puff, jól összeverni. Lassanként hozzádurrul ehhez a munkához a csendőrszív.

És a bácsalmási csendőrtizedes csak a törvény előtti egyenlőség elvének szerzett érvényét, amikor az előtte álló ügyvédet felpozította. Mások is ugy tette, másokkal is s elvígve az ügyvéd is csak ember, épp olyan 'mint más, miért élvezzen ő verésmertéséget?

Igy valahogy gondolkozhatott a hirtelenkező csendőrtizedes. Még csuda lesz, ha becsukják érte. Lehet, hogy megdicserik. Lehet, hogy azt mondják majd: nagyon derék ember. Erélyesen tud nyomozni.

HIREK.

— Hamis hírek a városi tisztújításról és a bajai munkapártról. Nap-nap után egyre sürűbben, komolyan és nagyképpel, de mindig gyanúsítva és gyalázkodva tippeik az ellenékek a bajai munkapárt hangulatát a december tizenkettediki tisztújításra, mely manóverről egyszer már megírtuk, hogy az ellenzéki táltos abszolút tehetégtelen jós és kár a fáradságért, mert a munkapárt ugye vall neki, mégha ezeregyig próbálják is ugratni a tuloldalról. Eddig mindössze annyi történt, hogy azzal az agyremmel, mintha a polgármestert kibuktatni akarná a munkapárt, alaposan fölsült az ellenzéki újság és mert mink jó fiúk vagyunk, hát megírjuk most már, hogy a polgármesternek tudunkkal ellenjelölje se lesz. Tovább azonban nem folytatjuk a gónást. Azért se. Hadd találgasson ezentul is az ellenzéki újság a 'pár unpar' gyerekes elvei szerint. Hisz az ilyen eljárás nem más, mint ostoba játék, mely csak akkor fordulhatna veszedelmesre, ha a bajai munkapárt vezetőse is rosszakaratu és lelkiismeretlen kávéházi korcsmatársaság volna és a megválasztásukat kérő tisztviselőkn bosszulná meg az ellenzéki piszkolódást, melynél többet senksem árt mostanában Baja város tisztviselőinek.

— Eljegyzés. Havas Emil dr szabadkai író, kit bajai szerpésből itt is sokan ismernek, eljegyzte Fobby Nusit, a szabadkai színház primadonnáját.

— Bukik az ellenzék. Szabadkán szombaton volt a városatyaválasztás, mely a munkapárt teljes győzelmével járt. Nyolcvankét munkapárti és mindössze kilenc ellenzéki városatyát választottak. Mukics Simon, Szabadka volt függetlenségi képviselője is kibukott a törvényhatósági bizottságból.

— Eljegyzés. Csányi Armin, a Szegedi Kereskedelmi és Iparbank Bajai Fiókintézetének főnöke, jegyet váltott Tausig Blanka urhölgygel. (Minden külön értesítés helyeti.)

— Övönök köre. A Bácsalmási Kisdobozókör f. hó 19-én tartotta alakuló gyűlést Óverbáson. A vármegye minden részéről egybegyűlt övönök elnöknek Kiss Gyula óverbázi közösi főjegyzőt, másodelnökké Takáchné Berényi Ilonát választották meg. Városunk képviseletében Weress Ilona városi és Müller Matild négyeleti övönök jelent meg a gyűlésen; utóbbi dr. Koller Imrével együtt az egyesület választmányának, előbbi a bíráló bizottságnak lett a tagja. A gyűlésen résztvett Faragó János bácsodrogmegei tanfelügyelő és Halmos Andor szepesvármegyei s. tanfelügyelő is, a kidedzés ügyének lelkes apostola, kit Weress Ilona övönök szép beszéddel üdvözölt.

— Bajai kölcsönös Segélyző Egylet. A kisemberek kölcsönös fősegélyének elvén épült bajai kölcsönsegélyző egylet negyvenedik évfordulását kezdi meg január elsején. A leghumánusabb bajai pénzintézetet ebből az alkalommal nagy számmal keresik föl új tagok.

— Nem panaszkodunk mell-, izületi és torokfájdalmak miatt, bennünket gyulladások, szivdobogás, nehéz légzés, szemgyengeség, fulzugas, influenza, idegfájdalmak, remegés, testi gyengeség stb. nem gyötörnek, mi ilyenek ellen Feller féle 'Elsafluidum' használunk. Próbatacátja bérmentve 5 korona. Gyomor-bajok, vesegés, görcsök, étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok ellen mindig biztosan segítenek a Feller-féle hashajtó 'Elsapilulák'. 6 doboz bérmentve 4 korona. Rendelje mindkét szert a készítő Feller V. Jenő gyógyszerésznél, Stubica, Centrale 124 sz. (Zágrabmegeye).

— Új bankpalota Baján. A szegedi kereskedelmi és iparban bajai főintézete a napokban megvásárolta a Bódog-téri Michits-féle fődszintes házelket, amelyre Baumhorn Lipót műépítész, a szegedi izz. templom tervezőjének tervel szerint kétemeletes bérpalotát épített. Az építést tavasszal megkezdik és kiválólag bajai iparosok lesznek foglalkoztatva.

Klik . . .

(A világ legrövidebb krom-címe.)

— Csak négy betű! —

A minap egy függetlenségi pártvezető álarcsában (Hát más forma aruk is van? I Szedő) üldögélt a Központban és a főpincér jövőtől már a harmadik pikolót sztrcsölgettem, mikor rohamlépésekben közeledik hozzám — a vezért sejtve bennem — egyik közismert pártkonkivüli függetlenségi főbíki és kezében az egyetlen bajai 'napi' lapot lobogtatva, örömtől ragyogó ábrázattal suttogja felém:

— Na, most jól oda mondogattunk a Tury-kliknek?

Hogy személyemet illetőleg továbbra is tévedésben tarthassam, rágyújtottam . . . Oh, nem a pipámra! . . . hanem a Kossuthotóra; majd ennek eléneklése után közömbös arccal válaszoltam:

— Jól.

Ő folytatta:

— Megeszi a méreg a Tury-kliket.

— Meg.

A függetlenségi polgártárs egy darabig mintha gondolkodott volna (ki van zárva! Szédő), aztán kíváncsian kérdezte tőlem:

— Tulajdonképen mi az a klik?

— Az? Az egy idegen szó.

A polgártárs bizalmas pillantása annyit mondott: „Marha! a jai azonban mérsékeltebb kifejezéseket választottak:

— Tudom, hogy idegen szó, — mondta kedvetlenül — de mit jelent? Mi a jelentősége? Egykedvűen vállalt vontam:

— Hja barátom, azt én sem tudom. Egy függetlenségi pártvezér elvégre nem egyetemes ismeretlér . . . Nézze meg valamelyik lexikont.

A polgártárs azonban igazi hamisítatlan függetlenségi volt. Nem lehetett ilyen könnyen lerázni . . . Maliciousan kérdezte tőlem:

— De ha jól tudom, épen Ön írta azt a cikket a Tury-klikről? Minek használ olyan idegen kifejezést, amit maga sem ért? . . .

Becsületlen munkapárti lelkiismeretem tiltakozni kezdett az ellen, hogy ellenfeletem (akinek álarcat viseltem) a megtestesült tudatlanság színében tüntessem fel, tehát elhatároztam, hogy felvilágosítom a magyart.

— Klik, az annyi mint érdekszövetkezet — mondtam neki egy függetlenségi pártvezérnél teljesen szokatlan higgadsággal.

A polgártárs gunyosan felkacagott:

— Tehát Ön szerint magyarul így hangzik: „Tury szövetkezet”? Mi?

Nem szóltam semmit. Ekkora butaság ellen ugyanis hiába küzdöttem volna. Ő azonban folytatta:

— Ugyan ne nevetesse ki magát! Halottam már „turi vásár”-ról, meg „Hitelszövetkezet”-ekről, sőt „Széchenyi Szövetség”-ről is, de „Tury szövetkezet”-ről, még soha. Ilyen talán nem is létezik?!

Önkéntelenül elmosolyodtam:

— Hát ki mondta, hogy létezik?

— Hisz épen ön vezércikkezett ellenük a lapjában.

— Ez még egyáltalán nem bizonyítja, hogy ilyen érdekszövetkezet létezik is . . .

Az én magyarom elbámult ezen a kijelentésen:

— Szóval Ön felcsapott modern Don Quijottemak — mondta szemrehányólag — s most elkeveredtem harcol a láthatatlan szélmalomok ellen . . .

Elfordultam és kárörvendően kacagni kezdtem. Munkapárti szívemnek nagyon jól esett, hogy a polgártárs így fején találta a függetlenségi szegyet . . .

Mire visszafordultam, hogy válaszoljak, az én polgártársam már nem volt mellettem. A szomszéd asztalnál ült és nagy tüzzel magyarázott valamit a mellette ülőknek. Az én fülemhez csak utolsó szavai jutottak el. Ezeket mondta:

— És ezt nevezik ők komoly és öntudatos pártvezetésnek! Bfuj!!

Óvatosan zsebre vágтам ellenzéki álarcomat és gyorsan átlétem egy másik asztalhoz . . .

Felelős szerkesztő:

SZIRMAI VIDOR dr.

Szerkesztő:

SPITZER ZOLTAN.

Hallatlan!

▼ Olcsó árakon és jó minőségben
szerezhet be háztartási cikkeket, seprő és keférukat, linoleum padló festékeket, olaj és lakkfestékeket és illatszereket

Kuszar József
festékkereskedésében Főter, a
takarékpénztár épületében

▼ Cipőkrém lerakat! ▼

Csinos kivitelű

n é v j e g y e k
rendelhetők lapunk kiadóhivatalában

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a többszörösen szabadalmazott világhírű férfi, női és gyermek

Lábüdv (Fusswohl)

gyártmányú cipőket, melyeket eddig Baján Schöffler Gyula urnál lehetett kapni, ezentul az egyedüli **Mittler I.** cipőkereskedőt elárúsításával **Mittler I.** biztuk meg.

Hogy ezen többszörösen kitüntetett készítményünk a viselésnél simulékonyságunknál fogva mily előnyvel bírnak, arról a t. vevőközönség ki gyártmányunkat csak egyszer is viselve, meggyőződést szerezhetett, azoknak beszerzése előtt bárkinek kívánságára fenti cég egy ismertető füzetet kiszolgál.

A LÁBÜDV cipők, melyek 32185 magyar szab alatt jünnek forgalomba, olcsóbbak bár mely hasonló gyártmányuaknál, a formáját mindvégig megtartják és könnyen talpalhatók. Tartósságra nézve fenti cég nevünkbe minden egyes párrét fel van hatalmazva a legmesszebb menő szavatoltságot vállalni.

Valódi csak a védjeggyel ellátott szabott árak feltüntetésével.

Tisztelettel

Oszt. Magy. Lábüdv Cipőtársaság

körlátolt hatálya. BÉCS, VII.

Országot hódító

utjában hozzánk is megérkezett a jelenkor **egyetlen kifogástalanul jó** magyar szivarkahüvelyé a

„GONDÜZŐ”

mely vergé, öngő, **hamumentes** papirból, nikotinfogóval készül és páratlan kedvezményben részesíti
: : fogyasztóit. — Egyedüli elárúsítás : :

H O L L Á R A .

: : könyvkereskedésében Baján. : :

EHRLICH „606”

Legközelebb megjelenik
Ehrlich és Hata

sajátkezü munkája
az általuk „606” gyógyító szerrel.
Az eredeti kísérletek megörökített élethű képivel

IRTÁK: Dr. EHRLICH P. ÉS Dr. HATA S.

Magyarra fordította, előszóval **Dr. Marschalkó Tamás** : : kolozsvári : : és magyarázatokkal ellátta: egyetemi tanár.

Tudományos értéke mellett szennációsan érdekes munka, melynek tartalmát minden kultúrembernek ismernie kell: Bolti ára 6 korona, diszkótésben 8 korona.

Az előfizetési összeg beküldése után bérmentve küldjük utánvételes rendelés esetén a portót a rendelő fizeti. — Megrendelhető:

HEGEDÜS és SÁNDOR könyvkiadóhivatalától DEBRECENBEN és bármely más hazai könyvkereskedőnél.

Minden embernek nélkülözhetetlen.

Diszkrét székföldés.

Reggelizés előtt felpohár

Schmidthauer-féle Igmándi keserűvíz
Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kapható Baján és vidéken minden gyógyszerárban és nagyobb fűszertüzletben.

A KÖBRÁK

gyártmányú cipők

Mittler I.

kizárólagos cipőkereskedésben is

beszerezhetőek.

5314/1910.

Pályázati hirdetmény.

Bácsbodrog vármegye bácsalmási járáshoz tartozó Katymár községben lemondás folytán üresedésben lévő és előleges havi részletekben felvehető évi 800 kor. készpénz fizetéssel javadalmazott községi végrehajtói állásra f. évi december hó 15-iki határidővel pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazását a község képviselőtestülete 42/1910. sz. végrehajtásával 200 koronával emelte, mely véghatározat jelenleg törvényhatósági jóváhagyás alatt áll.

Bácsalmás, 1910. november 7-én.

Koller,
fűszolgabíró.

Az elismert

legjobb,

legelterjedtebb

magyar napilap

"AZ UJSÁG"

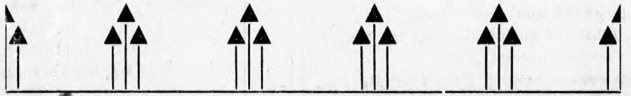
Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, Rákóczy-ut 54. sz.

Főmunkatársak:

Herczeg Ferenc, Kenedi Géza,
Kóbor János, Kozma Andor.

Felelős szerkesztő: **Gajári Ödön.**Szerkesztő társ: **Dr. Ágai Béla.****Előfizetési árak:**

Egy hónapra 2 korona 40 fillér, egy negyedévre 7 korona,
félévre 14 korona, egész évre 28 korona.

Alapítva 1846-ban.

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-

és

RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparkitállításonaranyéremmel
kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.

DISZKÖNYVKÖTÉSZET.

A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Baró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-,
dizsművek-, ifjusági iratok-, képes
könyvek-, imakönyvek, mindennemű
tan- és segédkönyvek-, térképek-,
földgömbök és zeneművekből.

Irodai evé- és rajz-
papirok, író- és rajz-
szerek, vonalzott üzleti
könyvek nagy választékban a legjutányosabb
árakon beszerezhetőek.

Bármely bel- és külföldi
hírlapokra és folyóiratokra
előfizetések az eredeti
áron elfogadtnak.

KÖNYVNYOMDAI**MŰINTÉZETEM**

modern berendezéssel izlésesszen állít elő

műveket, folyóiratokat, béli- és la-
kodalmi meghívókat, eljegyzési kár-
tyákat, névjegyeket, számlákat,
levélpapírokat, levélbori-
tékokat, körleveleket,
gyászjelentéseket, árjegy-
zékeket, falragaszokat, stb.
fekete és színes nyomással.

Nagy raktár községi, köz-
igazgatási, ügyvédi és
egyházi nyomtatványokból

Bármilyen könyvnyomdai
munkák a legolcsóbb
áron vétnek fel.

Könyvkötészetem

Dizsművek, Folyóiratok,
mindennemű könyvek
egyszerű és díszes bekötésére,

továbbá

képkeretek, (Passepartous)
íróaljszatok, stb.

előállítására van berendezve.